

kadaster

3 juni 2026
Gerjan Meijer

Van ambitie
naar uitvoeringsplannen
(keuze in instrumenten)

**Missie
Kadaster**

Als onafhankelijke partij biedt het Kadaster zekerheid door transparantie over eigendom en gebruik van vastgoed en ruimte. Dit vormt een belangrijke basis voor economie en welvaart voor iedereen. Daar dragen we elke dag aan bij. We laten zien wat van wie is en helpen bij het maken van keuzes. In Nederland en daarbuiten.

3 • — •

Inzet grondinstrumentarium

Kadaster onafhankelijk partner :

- | Gegevens en data (analyses)
- | Ondersteuning/advisering in gebiedsprocessen
- | Wettelijke taak bij herverkaveling:
 - | Rechtszekerheid op eigendoms- en gebruiksrechten
én naleving van de Omgevingswet

Het 'Paarse boekje'

- | In opdracht van en in samenwerking met het uit het Rijksuitvoeringsnetwerk
- | Opvolger van 'Verkavelen met de Wilg'
- | Doelgroep: bestuurders, provinciale medewerkers, uitvoerende organisaties en andere betrokkenen
- | Kennis en inzicht over hoe kavelruil en wettelijke herverkaveling kunnen bijdragen aan de opgaven in het landelijk gebied
- | www.kadaster.nl/-/verkavelen-met-de-omgevingswet

Nieuw: Participatie

Voorschrift uit de Omgevingswet

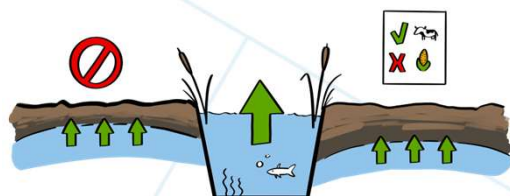
Principe participatie bij herverkavelen:

- Meerderheid bepaalt, maar 100% draagvlak hoeft niet
- Minderheid wordt conform wetgeving beschermt

Zowel bij inrichtingsprogramma en -besluit als bij ruilbesluit

Nieuw: Herwaardering bij herverkaveling

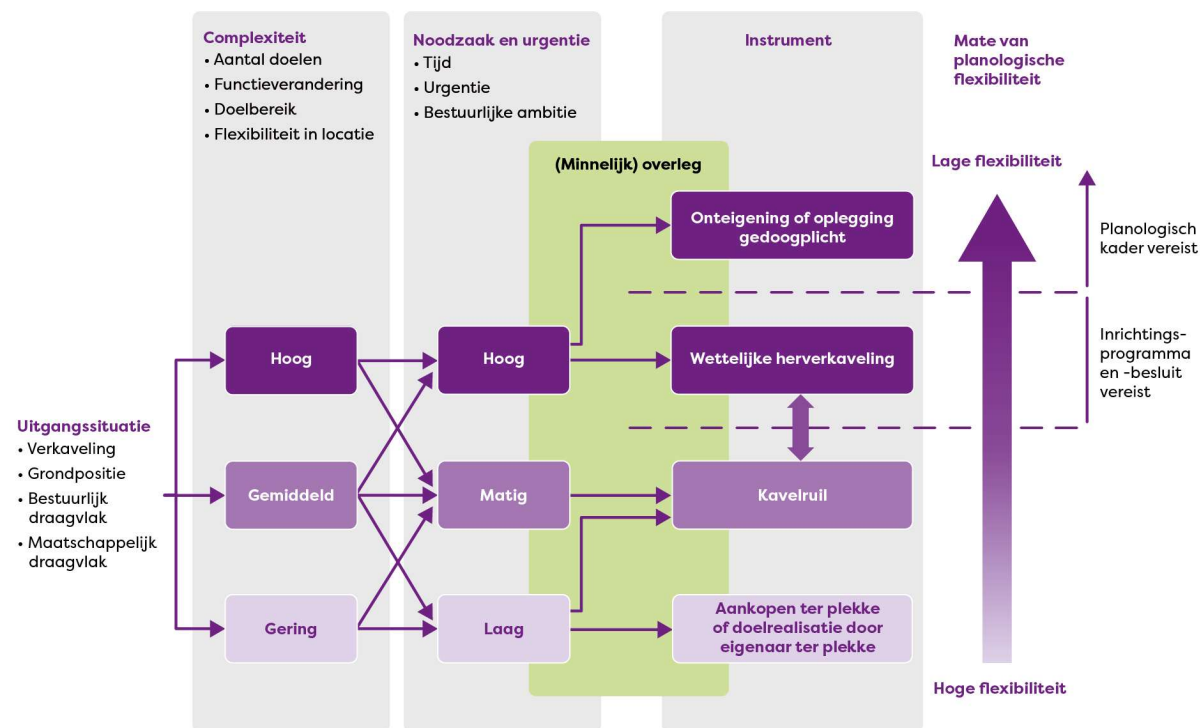
Normaal: ruilen tussen gronden met (ongeveer) gelijke aard een hoedanigheid.

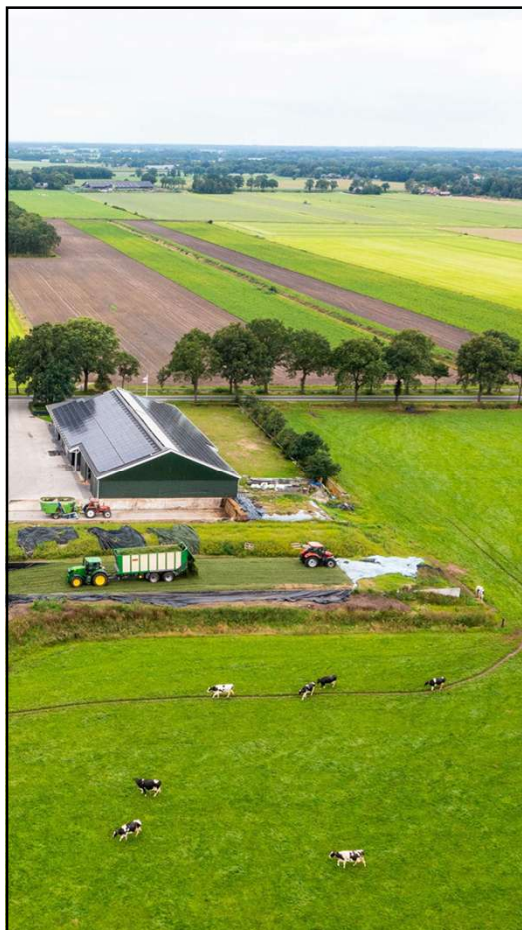
Maar is er een mogelijkheid om gronden te herwaarderen op basis van een afnemend opbrengend vermogen

Eigenaar/gebruiker kan kiezen voor schadeloosstelling of grondcompensatie

Toepassing in veenweide gebieden, maar dit gaan we voor meer doeleinden ontwikkelen.

Nieuw: Instrument passend bij de opgave

Inzicht in het gebied

Inzichten helpen het maken van afweging welk instrument passend is in het gebied

Hoe kansrijk is de realisatie van de opgave?

■ O.a. grondposities overheid (of het ontbreken ervan)

Kunnen we de landbouw (ander) perspectief blijven geven in het gebied? (win-win situatie: kavelruil en herverkaveling)

■ Verkaveling

Verkaveling: uitgangssituatie

Agrarische structuur geeft een indicatie van het gebied, oa:

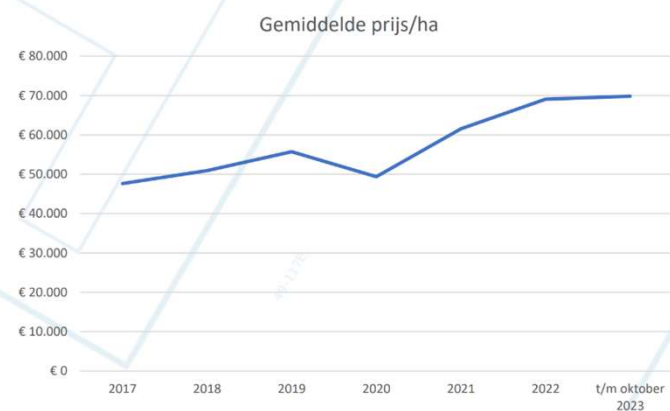
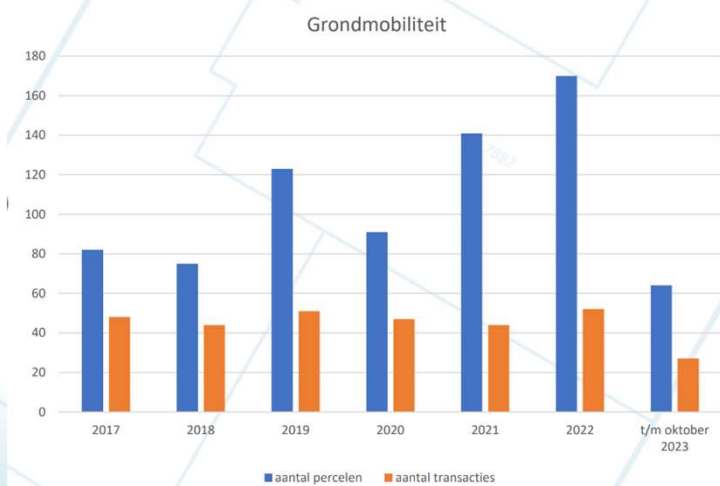
- | Grondprijzen en gronddynamiek
- | Akkerbouw-, melkveehouderij en tuinbouw
- | Huiskavelgrootte
- | Aantal veldkavels
- | Hoeveel grond is van overheden
- | Leeftijd en opvolging
- | Grondgebruik
- | "Veedichtheid"
- | Etc
- | Trends in de afgelopen jaren weergeven

Inzicht doormiddel van data

Grondmobiliteit

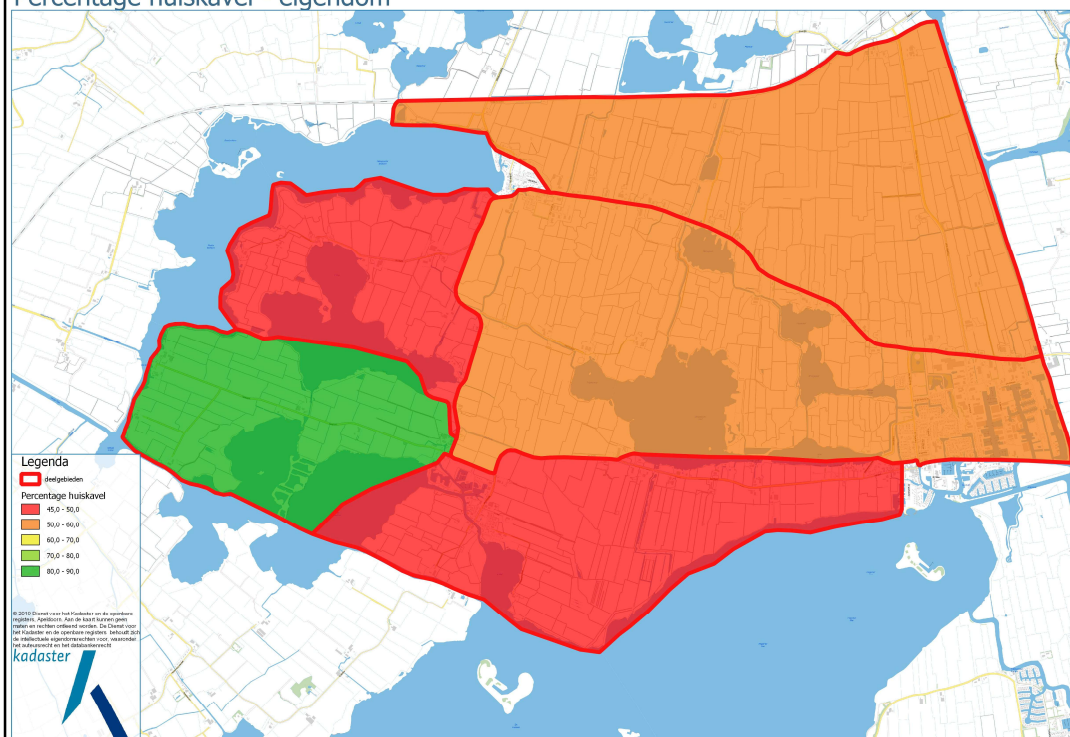
Inzicht doormiddel van data

Melkveebedrijven

Deelgebied	Aantal bedrijven	Gemiddelde bedrijfsgrootte	Gemiddelde huiskavel-opervlakte	Gemiddeld percentage huiskavel	Gemiddeld aantal veldkavels	Gemiddelde veldkavel-opervlakte	Gemiddelde leeftijd
1	13	73,52	29,24	40	8,3	6,24	54
2	17	74,29	26,79	36	7,5	6,11	52
3	23	73,94	27,70	37	8,6	5,68	54
4	36	68,01	26,25	39	7,5	6,22	52
5	32	61,51	22,35	36	6,3	6,72	51
	121	70,25	26,47	38	7,6	6,19	53
Drenthe	810	71,85	31,72	44	6,9	6,48	55

Verkaveling: uitgangssituatie

Percentage huiskavel - eigendom

Melkveehouders hebben behoefte aan een grote huiskavel

In de oranje en rode gebieden is er in potentie een verbetering mogelijk tbv de landbouw

Het groene gebied geeft aan dat de Ausgangssituation goed is: verbetering kavelstructuur is hier nauwelijks mogelijk

Verkaveling: gronddruk

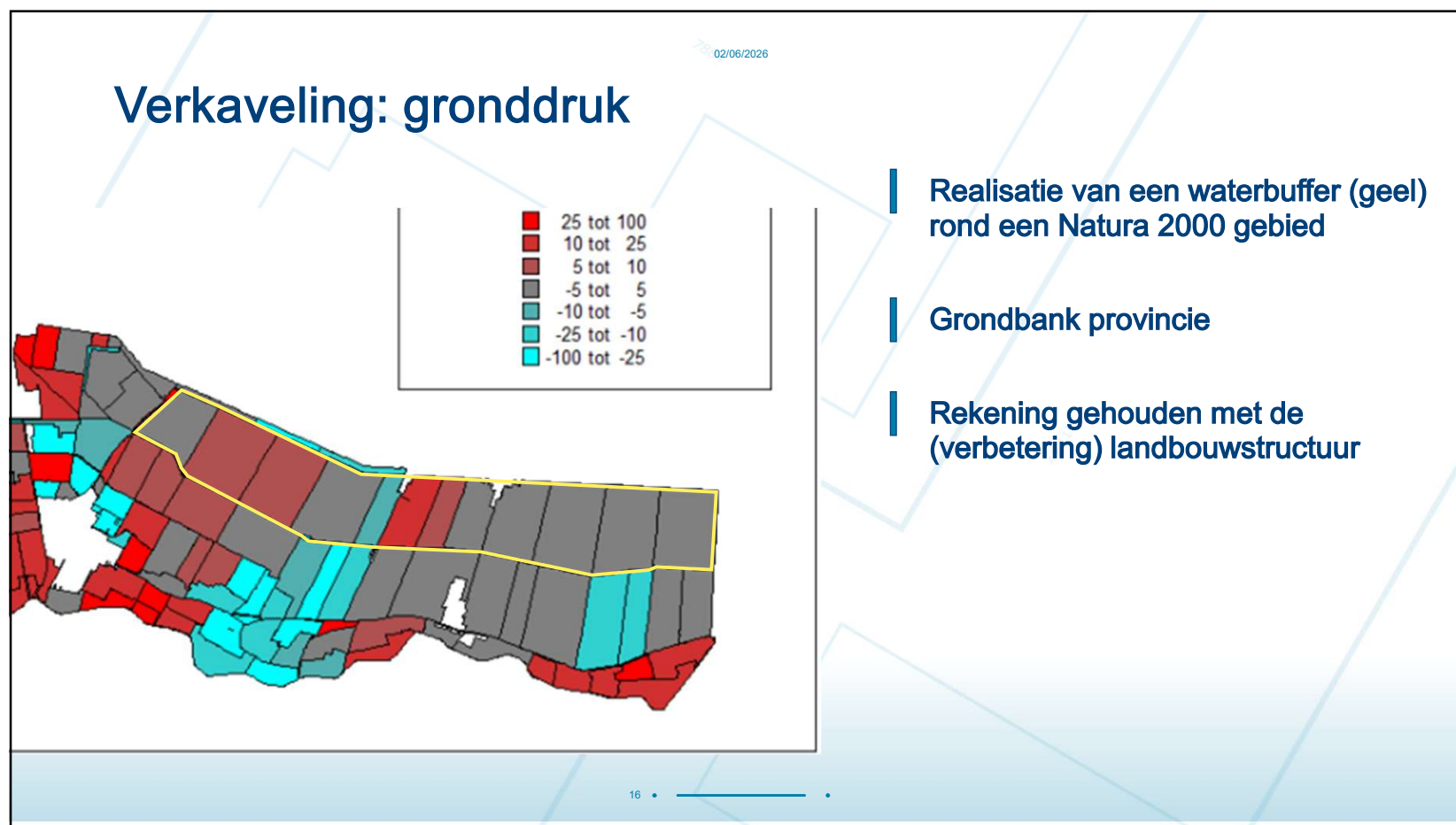
Systeem Transfer geeft inzicht in gronddruk op basis van:

- Optimalisatie van verkavelingssituatie bedrijven; of
- Op basis van wensen van de eigenaren/gebruikers

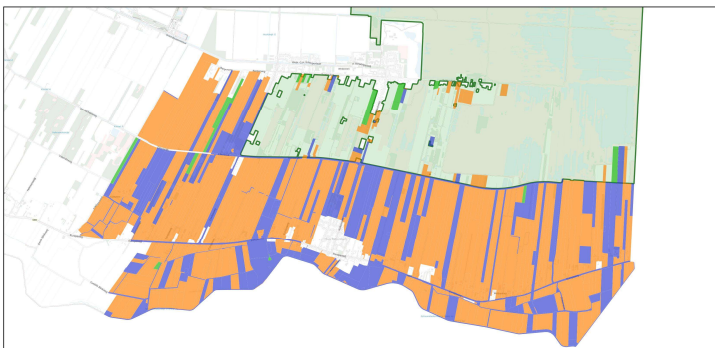
En houdt daarbij rekening met:

- Met gebiedsopgave (met een oppervlakte vraag), zoals natuur, waterbergen, en
- Eventuele grondbank van de overheid

Transfer geeft aan waar gronddruk ontstaat. Dit zijn de beste plekken om als overheid grond aan te kopen en gebiedsdoelen te realiseren (voornamelijk via kavelruil of wettelijke herverkaveling).

Verkaveling: gronddruk

Realisatie van een waterbuffer (geel)

Grondbank provincie

(verbetering) landbouwstructuur

Twee bedrijfsverplaatsingen

kadaster

7654 20:28

Vragen?

Dank voor uw aandacht

Ing. G. Meijer (Gerjan)
Senior Projectleider
Afdeling Landinrichting
Mobiel 06 – 25 05 89 45
E-mail: gerjan.meijer@kadaster.nl

18 •

VERKAVELLEN MET DE
OMGEVINGSWET

is een uitgave van het
Rijksuitvoeringsnetwerk
voor het landelijk gebied

